

Alleen gesproken tekst geldt

Beschouwing CDA – Voorjaarsnota 2018

Een verhaal met twee gezichten

Samen op weg naar een duurzaam vitaal Asten

Met de toekomstvisie 2030 hebben wij als gemeente een reëel en op onderdelen ambitieus beeld geschetst: de transformatie van het buitengebied, een klimaatbestendig en energieneutraal Asten, het behoud van vitale kernen en verdere centrumontwikkeling. Het coalitieakkoord ‘*Op weg naar een duurzaam vitaal Asten*’ is op hoofdlijnen een eerste vertaling van die toekomstvisie en keert op onderdelen terug in deze voorjaarsnota. In onze beschouwing gaan wij hier verder op in. Maar om de actualiteit kunnen we niet heen. De jaarrekening 2017 laat een groot negatief resultaat zien van ruim één miljoen Euro. Een uitzonderlijke situatie voor onze gemeente. Het tekort is grotendeels te wijten aan de uitgaven in het sociaal domein en meer specifiek de jeugdhulp. Op financieel vlak is het beheersbaar krijgen van de kosten in het sociaal domein de grootste opgave van de komende jaren, maar zeker niet de enige opgave.

Het sociaal domein

Het sociaal domein is door onze fractie bij de begrotingsbehandeling een halfjaar geleden ‘het zorgenkindje’ van de gemeente Asten genoemd. Sinds de decentralisatie in 2015 zijn de kosten in het sociaal domein blijven stijgen. Met een aantrekkende economie liggen er kansen om de kosten voor de Participatiewet te laten dalen. Als het om zorg en ondersteuning gaat voor jong en oud, dan wordt door allerlei vrijwilligers en professionals gezegd, dat de complexiteit en intensiteit van ondersteuningsvragen toenemen. Dit verklaart grotendeels de hogere uitgaven. Tegelijkertijd mag van de gemeenten ook worden verwacht, dat er strak gestuurd wordt op die uitgaven. Enerzijds door goede contractuele afspraken en toegangsproces. Anderzijds door actief te sturen in een beweging van professionele zorg naar oplossingen binnen de gemeenschap of preventieve activiteiten. Dat moet beter en wellicht minder naïef gebeuren, dan in de afgelopen jaren het geval is geweest. Voor ons als partij staat voorop, dat inwoners moeten kunnen rekenen op goede ondersteuning, maar die garantie kan alleen worden gegeven, als we als gemeente ook daadwerkelijk in controle zijn.

Tussen de VNG en het rijk wordt nog druk onderhandeld over welke middelen nodig zijn voor welke taken. Voor onze gemeente speelt daar natuurlijk nog de discussie over een mogelijke correctie van de budgetten als gevolg van het langdurig medicijngebruik. In het verleden zijn wij kritisch geweest op het incalculeren van dit soort correcties. Een meer reële kijk zien wij nu ook terug in de voorjaarsnota 2018. Ook na kritiek vanuit de provincie. In de voorjaarsnota lezen wij terug, dat het college richting de

begroting 2019 komt met keuzes en maatregelen om het tekort in het sociaal domein terug te dringen. Wij wachten die keuzes en maatregelen af. Daarnaast hopen wij als CDA-fractie, dat de resultaten van

het rekenkameronderzoek aanknopingspunten bieden voor een betere aanpak. Het is wat ons betreft namelijk een gedeelde verantwoordelijkheid tussen raad en college om hier in op te trekken.

- Wij vernemen van het college graag, hoe zij de gemeenteraad denkt mee te nemen in dit proces?

Complexe opgaven

Het sociaal domein springt er als financiële opgave uit, omdat de omvang van ongekende grootte is voor een gemeente als Asten. Die opgave staat echter niet op zichzelf. Na de veranderingen in het sociaal domein wordt binnen enkele jaren het ruimtelijk domein ingrijpend gewijzigd met de invoering van de Omgevingswet. Gelijktijdig hebben wij – net als andere overheden – een forse ambitie op het gebied van duurzaamheid en klimaat. Het betekent een combinatie van complexe opgaven, die allen gepaard gaan met de nodige financiële onzekerheid. We begrijpen het als fractie, maar het aantal (belangrijke) p,m.-posten is groot.

- In de voorjaarsnota wordt incidenteel en structureel veel geld vrijgemaakt voor de invoering van de Omgevingswet: wanneer worden de gemeenschap en de gemeenteraad actief in dit proces betrokken? Welk ambitieniveau kiezen wij hierin?
- Welke maatregelen kunnen wij op korte of middellange termijn verwachten om de gevolgen van het veranderende klimaat het hoofd te bieden?
- Noodzakelijkerwijs werkt onze gemeente meer en meer samen in gemeenschappelijke regelingen om taken goed en efficiënt uit te kunnen voeren. De kostenontwikkeling binnen gemeenschappelijke regelingen baart ons zorgen. Is het mogelijk en zo ja op welke manier om de kostenontwikkeling te matigen?
- Hoe kijkt het college aan tegen het aantal omvangrijke p.m.-posten? Wordt hier door het college actie op ondernemen en zo ja, welke?

Tot onze tevredenheid zien wij in de voorjaarsnota, dat meer geld vrij is gemaakt voor veiligheid en handhaving. Onze fractie heeft hier zoals bekend eerder voor gepleit. Handhaving is wat ons betreft een noodzaak in een samenleving, waarin de overheid inwoners en ondernemers meer en meer vrijheid geeft. Goede handhaving beschermt mensen tegen mogelijke excessen. Uit politiecijfers bleek daarnaast onlangs, dat de meeste misdaadcijfers dalen. Het is algemeen bekend, dat het subjectieve veiligheidsgevoel voor een belangrijk deel bepaalt of mensen ergens fijn wonen. Het is een primaire taak van de overheid. Met deze extra middelen kan hopelijk ook een extra stap worden gezet in de aanpak van de georganiseerde criminaliteit.

- Onze fractie heeft eerder voorgesteld om slimme meters aan te schaffen, waarmee gericht kan worden gekeken, waar een buitensporige hoeveelheid energie wordt gebruikt. Dit middel is met succes in andere gemeenten ingezet. Een slimme meter kost al snel rond de € 50.000. Mogelijk te veel voor onze gemeente, maar is het een suggestie om een dergelijke meter als Veiligheidsregio Zuidoost Brabant aan te schaffen?

Profiteren van de bloeiende economie

Na de crisis van enkele jaren geleden draait de economie inmiddels weer op volle toeren. Dat biedt kansen en die moeten we wat betreft de CDA-fractie grijpen. In een eerdere fase is het bedrijventerrein Florapark ontwikkeld en hebben we een belangrijke start gemaakt met het bouwen van meer woningen in Asten (met name Loverbosch), Heusden en Ommel. Het bouwen in alle kernen zien wij als belangrijke voorwaarde om daar de leefbaarheid te behouden. Een positieve ontwikkeling is in onze optiek ook het eenmalige bedrag van € 500.000 dat beschikbaar wordt gesteld voor meer startersleningen. Op die manier behouden we de jeugd voor de gemeente Asten. In hoeverre kunnen wij nog verder profiteren van de bloeiende economie?

- Welk perspectief kunnen wij (toekomstige) ondernemers bieden binnen onze gemeentegrenzen? Is er na Florapark voldoende ruimte voor ondernemers?
- De grondexploitatie kent een negatief resultaat. Wat denkt het college hieraan te kunnen doen?

De lokale en regionale economie is gebaat bij een goede bereikbaarheid. Asten ligt tussen Brainport en Greenport in. Met de N279 en de A67 liggen er kansen om van die geografische ligging optimaal te profiteren. Daarbij speelt wat ons betreft ook de (verkeers)veiligheid voor onze inwoners een belangrijke rol. Tegelijkertijd is het aan ons als gemeente om op gepaste wijze te (blijven) investeren in de openbare ruimte in het belang van inwoner en toerist: goede fietspaden, veilige oversteekplaatsen en een goede entree van ons dorp. In dat verband vraagt onze fractie zich af:

- Komen er maatregelen om de A67, mogelijk nog voor de verbreding, efficiënter en veiliger te maken? Wat is hierin de stand van zaken?
- In hoeverre bestaat de kans, dat er een rotonde komt bij de oversteek van de Meijelseweg naar de Buizerdweg? In onze optiek van belang nu er met het fietspad aan de Meijelseweg een goede fietsverbinding ligt.
- In de voorjaarsnota wordt melding gemaakt van voorbereidingskosten voor de dorpsentree Heesakkerweg en het groengebied bij het evenemententerrein. Op welke wijze krijgen deze twee processen vorm?

Twee gezichten

De eerste voorjaarsnota van dit college is er eentje met twee gezichten. Er zijn van de ene kant grote uitdagingen rondom het financieel beheersbaar houden van het sociaal domein, de invoering van de

Omgevingswet en de kostenontwikkeling binnen gemeenschappelijke regelingen. Van de andere kant wordt slim geïnvesteerd in duurzaamheid en klimaat, veiligheid en handhaving en een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Onze gemeente heeft de voorbije jaren vaker te maken gehad met aanzienlijke opgaven, maar de omvang en complexiteit (in inhoudelijke en financiële zin) is nieuw. Dit college is aan de slag gegaan met het coalitieakkoord *'Samen op weg naar een duurzaam vitaal Asten'*. Als CDA-fractie zien wij de verdere uitwerking van deze voorjaarsnota graag tegemoet, waarbij voor ons het beheersbaar krijgen van de uitgaven in het sociaal domein voorop staat.

Fractie CDA Asten-Heusden-Ommel,

John Bankers

Jos Leenders

Susanne de Groot

Daniël van Schijndel

Geert van den Eijnde

Rico ter Voert

Soekena Sabbar